

Осипова Людмила Андреевна
учитель якутского языка и литературы
МБОУ “Диринская САШ им И.Е. Федосеева-Доосо”
Чурапчинский улус

Уруок тиэмэтэ: Көтөрдөр мунньахтара остуоруйаҕа сизэр-майгы көстүүтэ.(сатабыл уруок)

Сыала-сорууга:

- 1.Саха остуоруйата норуот бастын баҕа санаата,кэрэ кэмнэ эрэлэ буоларын өйдөтүү.
- 2.Оҕо айымньы ис хоһоонун билбитигэр олобуран,сатабылын туттан айар үлэни онгороругар сирдээһин.
- 3.Остуоруйа дьоруойдарын майгыларын-сигилилэрин кэтээн көрөн,үтүө суобастаах киһи олоххо ситиһиилээх буолар санааҕа тириэрдии.
- 4 Бэйэ-бэйэлэрин болҕойон истэ,санааларын этинэ,бодоруһа үөрэнэллэригэр усулуобуйа тэрийии.

Түмүк ситиһии:

Сизэр-майгы өттүнэн сайдыы : үтүө-мөкү өрүтү араара үөрэнии.

Бодоруһар: оҕолору кытта бииргэ үлэлээһин,тус санааны аһаҕастык этии,киэн эйгэҕэ ону билиһиннэрии.

Биридимизеккэ : тиэмэ тоҕоостооҕун сатаан быһаарыы,толкуйдааһын,ырытан көрдөрүү,сөптөөх ыйымньык туруоруу.

Билэр-көрөр :үөрэппит остуоруйаны билиини чинэтии,туһалаах информацияны булуу,туһаныы

Дьарыкка бэйэни салайыныы: сөптөөх сыалы туруорунан үлэни былааннааһын,бөлөҕү кытта үлэлээһин,проблеманы быһаарар ньыманы тобулуу,тиэкиһи ырытыы.

Сүрүн өйдөбүллэр: аһыныгас,үтүө санаалаах буолуу,ыарахан түгэннэ көмөлөһүү,дөөрдөһүү.

Биридимизэттэри ситимнээһин :саха литературата,төрүт култуура

Туттуллар тэрил :саха литературата хрестоматия,карточка,хартыына,слайдалар

Дьарык көрүнгэ: пааранан,бөлөбүнэн үлэ

Дьарык ньымата: мастарыскай -уруок

Дьарык түһүмэхтэрэ	Түһүмэх сыала	Учуутал үлэтэ	Үөрэнээччи үлэтэ
Тэрээһин чаас	Үлэлиир эйгэни тэрийии Көтөр айманар саҥа(Видеоролик)	Үтүө күнүнэн! Турукка киллэри Харахпытын симэбит,самаан сайыны саныбыт,тыал,айылҕа суугуна,чыычаах ырыата, Хомуска саспыт кустар саналара иһиллибит..... Тирэх ыйытыы: Тугу көрөбүтүй? Дьыл ханнык кэмэ көстөрүй? Көтөрдөр тоҕо мустубуттара буолуой?	Эбэрдэлээһин Оҕолор эппиэттэрэ Күһүн. Сылаас сиргэ төннөөрү
Билиини сытыылааһын	Проблеманы үөскэтии	Суол тобулуу этиини хайдах өйдүүгүн? Көтөрдөр туох кыһалҕаттан суол тобуларга сананнылар?	Холобурдаан быһаараллар. Толору эппиэт
Сыалы туруоруу	Анал тиэмэбэ киири	Көтөрдөр мунһахтара айымньыны үөрэппикит Дуосканы көрдүбүт. (Саха сирин көтөрдөрө ахтыллар таайбарыны таайабыт	Дорҕоонноохтук аабы Айымньыга ахтыллар таайбараннары таайаллар

<p>Үлэни былааннааһын</p>	<p>Дьарык сыала</p>	<p>Пааранан үлэ. Быйыннык:1 Көтөрдөр үтүө,мөкү өрүттэрин ырытыы. Быйыннык:2 Киһи куһаҕан кэмэлдытин Күлэр ис хоһоону текстэн бул</p> <p>Дьарык сүрүн сыалын ситиһэргэ бөлөххө хайдан үлэлиибит</p> <p>Бөлөхтөргө чугаһан сүбэлиир,өйдөөбөтөхтөрүн быһааран,сөптөөх суолга сирдиир</p>	<p>Быйыннык толоруу. Тэтэрээпитин атастарабыт,ырытыһабыт. -санааны тэннээн көрүү -сананы ингэринии</p> <p>Айар дьарыктар Хомоҕой хоһоонньуттар: Планшеттарга араас көтөр туһунан тирэх тыллары,книгэлэри ,ойуулары туһунан хоһоон айаллар Талба талааннаахтар: Саха сириҥ көтөрдөрүн туһунан Кырыйан,силимнээн,хомуйан оноруу Ылбаҕай тылбаасчыттар: Тылдыттары,энциклопедияны туһунан көтөрдөр нууччалыы ааттарын суруйуу -книгэттэн наадалаах информацияны буларга үөрэнии</p>
<p>Хардарыта хонтуруол</p>		<p>Кэтиир.</p>	

Үлэлэрин көмүскээнин		Истэр,көннөрөр.Сөптөөх сиригэр ыйыы биэрэр.	Бөлөхтөр тахсан көмүскүүлэр. -урук тиэмэтин бэйэтэ арийар -тиэмэбэ интэриэһэ үөскүүр.
рефлексия		Бэйэ үлэтин сыаналыыр табылыысса	Биллим Сатаатым Айдым
Дьибэ соруудах		П.А.Ойуунускай Мөккүөр остуоруйатын аабы.Остуоруйа туох уратылаабын,маарыннаһар өрүттэрин суруйуу	Диниэбинньиккэ бэлиэтэнэллэр

